

RÉVÉSZ ESZTER

TEXTIL STRUKTÚRÁK ÉPÍTETT TEREBEN

A TEXTIL ÉS A TÉR VISZONYÁNAK ÉRTELMEZÉSE A BEFOGADÓ ASPEKTUSÁBÓL

TÉMAVEZETŐ: HARMATI HEDVIG DLA

MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM

DOCTORAL SCHOOL

BUDAPEST

2017

TÉZISEK

1. A tér érzékelése összetett folyamat

Egy adott tér érzékelése a saját testünk érzékelésével kezdődik, a folyamat során ez lesz a viszonyítási pont, melyhez képest meghatározzuk a minket körülvevő teret. A tér érzékelésénél a befogadó több érzékszervét használja egy időben. A látás, hallás, mozgás és tapintás mind információval szolgál arról a közegről, melyben az ember mozog.

2. Tér, mint befogadó közeg

A textil és a tér viszonya két irányból is megközelíthető. Az első esetben az épített tér befogadja a textilt, amely különböző módokon kapcsolódhat hozzá. A textil reflektál a tér adottságaira és sokszor tagolja azt valamilyen módon. Ebben az esetben a textil léptéke megnő, ami lehetőséget kínál a befogadó számára, hogy maga is az alkotás részévé váljon.

3. A textil maga is képes térélményt nyújtani

A textil és a tér viszonyának második aspektusa az, melyben a textil nem csak tagolja a teret, hanem maga alakítja is azt. Ez többnyire az alkalmazott technika határainak kitolásával vagy a lépték megnövelésével válik elérhetővé. A textília felülete kimozdul a síkból, aminek hatására plasztikai értékei kerülnek a középpontba.

4. A tradíció jelen van a kortárs textilben

A kortárs textil több szinten foglalkozik a tradíció témájával, de az alkotók legtöbbször a technika és a minta irányából közelítik meg ezt a területet. A tradicionális technikákat néhol egy az egyben alkalmazzák, néhol pedig ötvözik a modern technika adta lehetőségekkel. A mintázathoz többnyire új technológiát vagy az eredetitől eltérő szint rendelnek, de minden esetben aktualizálják a kortárs közeg elvárásainak megfelelően.

5. A mintázat a tradicionális textil egyik fontos aspektusa

A textil tradíciója megközelíthető az alapanyag, a technika, a struktúra, a színhasználat és a mintázat irányából egyaránt. A mintázat az alapanyaghoz és a technikához hasonlóan képes a lokális információ hordozására. Azonban a motívum az, mellyel a legerősebb az emocionális kötődés a befogadóban és leginkább jellemzi egy-egy kultúra sajátosságait.

6. A tapintás szorosan kapcsolódik a textilhez

Magzat korban a hallás mellett a tapintás révén szerzünk információt a környezetünkről mielőtt látásunk tökéletessé válna. A vizualitás később vezető szerepet tölt be az érzékelésben, azonban a textilek megismeréséhez elengedhetetlenül fontos a tapintás. Az anyag karaktere, esése, súlya, rugalmassága és a felület tulajdonságai nem érzékelhetőek kizárólag a látás útján, meg kell tapintani a textilt, hogy teljes képet kapjunk róla.

7. A mintázat alakíthatja a textil felületének plasztikai értékét

A mintázat a felületi dekorativitáson és a tartalmi kommunikáción túl képes az anyag szerkezetének alakítására is. A plasztikus textilek sok esetben alapvető geometriai mintázattal operálnak, de megfigyelhető organikus mintaalakítás is. Minden esetben szoros a kapcsolat az anyag felülete és szerkezete között, amely a térbe mozdítja a textilt.